

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

2013

FAMILJERÅDGIVNING

**En samverkan mellan
samtliga kommuner i
Jämtlands län**

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2013

MÅL OCH UPPGIFTER

Familjerådgivningens mål är att genom samtal bidra till goda familjerelationer, vilket är en viktig del i ett hälsosamt liv.

Enligt socialtjänstlagen, 5 kap. 3 § skall kommunen sörja för att familjerådgivning kan erbjudas till dem som begär det.

Familjerådgivarnas huvudsakliga uppgift är att genom samtal medverka till bearbetning av samlevnadsproblem och konflikter i par- och familjerelationer. Familjerådgivningen är den enda instans i samhället som har parbehandling som specialitet.

Förhoppningar om en god och varaktig parrelation utsätts för många prövningar. Många vill förändra men vet inte hur.

Relationsbehandlingsmålet är att hjälpa par och familjer till att:

- *lyssna på och tala med varandra på ett bättre sätt*
- *bättre förstå och acceptera sig själv och varandra*
- *hitta möjligheter att hantera problem och konflikter*
- *bryta destruktiva mönster*
- *ta ett gemensamt föräldraansvar*

Familjerådgivningen ger en möjlighet till bättre livskvalité, att uppnå ett bättre liv tillsammans, eller att förhindra en destruktiv separation och underlätta för de vuxna att ta ett fortsatt gemensamt föräldraansvar.

Barnens välbefinnande efter en skilsmässa står i högsta grad i relation till hur föräldrarna hanterar skilsmässan och sina egna konflikter.

Målsättningen med familjerådgivningens utåtriktade arbete är att nå människor i ett tidigt skede för att därmed främja psykisk och fysisk hälsa.

”Familjerådgivningen har också som uppgift att utifrån den speciella kompetens som familjerådgivarna har, förmedla kunskap och sprida information om samlevnad.” (Reg. prop. 1993/94:4).

SEKRETESS

Verksamheten bygger på frivillighet och omfattas av sträng sekretess (sekretesslagen § 7:4). Det innebär att det råder sk ”absolut sekretess” i förhållande till andra personer, annan myndighet eller avdelning inom samma myndighet. Ingen journalföring förekommer och man kan vara anonym.

”Familjerådgivningen skall vara en självständig verksamhetsgren med högt sekretesskydd och inte inordnas i den övriga verksamheten som bedrivs inom socialtjänsten.” (Reg. prop. 93/94:4).

ORGANISATION

Familjerådgivningen i Jämtlands län är sedan 1995 en sammanslutning av länets åtta kommuner.

Befolkningsmängden var 126.201 invånare vid ingången av år 2013.

Den geografiska ytan utgör 13 % av Sveriges yta.

Till byrån hör 4,8 familjerådgivartjänster samt en assistenttjänst på 0,75.

Verksamheten är sedan januari 2011 organiserad inom Regionförbundet i Jämtlands län, med en egen styrgrupp bestående av en politiker från varje kommuns socialnämnd.

Verksamhetsledare är Eva Malmberg.

Styrgruppen och arbetsutskottet har under året haft tre respektive fyra sammanträden.

I den organisationsmodell som länets kommuner valt för att erbjuda en kvalitativt god familjerådgivning, ingår ett uppdrag till Familjerådgivningen att tillhandahålla möjlighet till samtal på centralorten i samtliga kommuner. Respektive kommun ska å sin sida tillhandahålla lämplig lokal.

Vi har vår huvudmottagning i en hyreslägenhet på Regementsgatan 11C i Östersund och filialmottagningar i övriga sju kommuner på orterna Bräcke, Hackås, Järpen, Hammarstrand, Krokom, Strömsund och Sveg.

Vi besöker varje filialmottagning i mån av efterfrågan en dag varannan vecka.

Kommuninvånarna kan välja mellan sin hemkommun eller Östersunds mottagning, de flesta väljer att besöka filialmottagningen i hemkommunen.

Till den filial som ligger längst bort från Östersund är det 18 mil, till den närmaste är det 2 mil, till övriga filialer är det mellan 6-10 mil.

EKONOMI

Kostnaderna för Familjerådgivningen fördelas på samtliga kommuner i länet och baseras årligen på befolkningsunderlaget i respektive kommun.

Samtalsavgifter

Avgift för samtal får ”inte vara av sådan storlek att de avhåller enskilda från att vända sig till Familjerådgivningen”. (Reg. prop. 93/94:4).

Samtalsavgiften är 160 kr/samtal. Möjlighet till lägre avgift eller avgiftsbefrielse finns. Ingen skall behöva avstå från samtal av ekonomiska skäl.

Vi har under året haft 51 avgiftsbefriade samtal samt 8 samtal med lägre avgift. Återbud debiteras inte, däremot debiteras uteblivna samtal.

PERSONAL

Verksamheten har 4,8 familjerådgivartjänster och 0,75 assistenttjänst.

Under året har följande tjänstgjort:

*Britt-Marie Hallqvist, familjerådgivare 100 %
Ansvarar för filialerna i Strömsund och Härjedalens kommun*

*Eva Malmberg, familjerådgivare/verksamhetsledare 100 %
Ansvarar för filialen i Åre kommun*

*Yngve Eliasson, familjerådgivare 100 %
Ansvarar för filialerna i Bräcke och Krokoms kommun*

*Lena Stiernström, familjerådgivare 100 %
Ansvarar för filialen i Bergs kommun*

*Ulla Englund, familjerådgivare 50 %
Sjukersättning 50 % tills pension
Ansvarar för filialen i Ragunda kommun*

Ewa Rydén, assistent 75 %

TILLGÄNGLIGHET

Telefontider

Vår assistent tar emot telefonsamtal på huvudmottagningen *måndag - torsdag kl. 8.00 - 16.30*, för återbud och viss information.

Familjerådgivare ansvarar för 1,5 timmes telefontid dagligen för tidsbeställning, information, rådgivning och eventuella krissamtal.

Därutöver utnyttjas återbudstider för dessa telefonsamtal.

Hembesök kan erbjudas vid speciella behov.

Väntetider

Familjerådgivningen är bl a inriktad på att ge stöd i krissituationer och väntetiderna bör därför vara rimliga.

”Det ligger i sakens natur att en sådan verksamhet inte kan drivas med långa väntetider. Verksamheten måste därför avpassas så att väsentliga väntetider normalt inte uppstår” (Reg. prop. 93/94:4).

Socialstyrelsen rekommenderar att väntetiden för att komma till ett första samtal inte bör överstiga två veckor. Medelväntetiden har under året varit 16 dagar. Väntetiden mäts från anmälningsdatum till första erbjudna tid.

BEHANDLINGSSARBETET

Familjerådgivning är ett psykosocialt behandlingsarbete med fokus på parrelationen. Det rör allt från normala livs- och utvecklingskriser till akuta krissituationer och problem av mer djupgående karaktär.

Den största gruppen som söker familjerådgivningens hjälp är barnfamiljer.

Får de vuxna hjälp att lösa konflikter och problem avlastas också barnen mycket ansvar och oro. Även om barnen sällan deltar i samtalen, så är de indirekt med i samtalen.

Konkret handlar beställningarna ofta om att få hjälp med:

- Konflikthantering
- Förbättrad kommunikation
- Svårigheter i samband med separation
- Samarbetet kring barn i samband med separation
- Ansvars- och arbetsfördelning i hemmet
- Styvfamiljsproblematik
- Akuta kriser, t ex otrohet
- Svartsjukesproblematik
- Sexuell problematik
- Relationssvårigheter till följd av stress, missbruk, ekonomiska problem eller sjukdom

Samtalsbehandlingen är frivillig och utgår från parternas behov och bådadas engagemang. Familjerådgivaren formulerar tillsammans med paret vad man vill uppnå med samtalen, hur länge arbetet ska fortgå och hur det ska läggas upp.

Familjerådgivarna har ett självständigt behandlingsansvar, vilket innebär att bedömning görs på vilket sätt familjerådgivning bäst kan vara till nytta för varje par, individ eller familj som söker. En förutsättning för behandling är en förtroendefull relation mellan de sökande och familjerådgivaren.

STATISTIK

Siffrorna inom ( ) anger 2012 års siffror.
(Se även bilagor om statistik)

Under året har 419 (442) nya ärenden d v s par, familjer eller ensamstående varit aktuella. Därtill tillkommer 329 (295) pågående ärenden vid årets början, totalt 748 (737) ärenden under året.

Vi har totalt haft 1627 (1613) samtal under året.
Antal samtal per avslutat ärende har i genomsnitt varit 4 (4) under året.

HANDLEDNING OCH FORTBILDNING

Vi har ett självständigt behandlingsansvar och använder oss själva och våra teoretiska kunskaper som redskap. För att behålla hög kompetens och kunskapsnivå är det viktigt med kvalificerad handledning och kontinuerlig fortbildning/vidareutbildning.

Extern handledning

Vi har under året haft handledning vid 9 tillfällen av psykolog/leg. psykoterapeut Matz Sparman. Varje handledningstillfälle har omfattat 3 tim.

Studiedagar/konferenser/föreläsningar

KFR:s studiedagar ”Familjerådgivningens juridiska ramar”(Stockholm, 2 dagar), 2 deltagare

Föreläsning med Suzanne Levy (Ph. D från Philadelphia Childrens Hospital, USA) ”Anknytningsbaserad familjeterapi, ABTF”, (Östersund), 3 deltagare

Utbildningsdag med Marie Alm och Åsa Barkeling (Socionomer från MIA – Myndigheten för Internationella Adoptionsfrågor) ”Internationella adoptioner” (Östersund) 1 deltagare

Genusmaraton (Campus Östersund), 1 deltagare

*Kurs med Scott R. Woolley (Ph. D från University San Diego, USA)
"EFT" (Emotionally Focused Therapy for Couples)
(Lund, 4 dagar), 2 deltagare*

- varannan vecka har vi avsatt tid för metodfrågor och reflektion samt intern handledning.

- varje vecka har vi haft arbetsplatsträff för diskussion, information och planering.

- vi har haft 3 planeringsdagar under året.

UTÅTRIKTAT ARBETE

Målsättningen med det utåtriktade arbetet är att förmedla kunskap och ge information till allmänheten och även till specifika yrkes- och personalkategorier om familjerådgivning och relations- och samlevnadsfrågor i olika faser av livet.

På förfrågan medverkar vi på BVC:s föräldrautbildningar med information om Familjerådgivningen samt pratar om när **"Två blir tre"**.

Under året har vi deltagit i föräldragrupper vid 20 tillfällen

Informerat socialsekreterarna i Strömsunds kommun om Familjerådgivningen

Vi har tagit emot studiebesök av socionomstuderande från Mittuniversitetet och ptp-psykolog från Primärvården.

En familjerådgivare har intervjuats av LT (Länstidningen) om separationer

AVSLUTANDE REFLEKTIONER

En väl fungerande familjerådgivning är en viktig kommunal angelägenhet. Med en välutbyggd familjerådgivning kan vi hjälpa par och familjer i ett tidigt skede i en krissituation.

Goda familjerelationer främjar psykisk och fysisk hälsa hos barn och vuxna, ett samband som har uppmärksammats i forskning och samhällsdebatt.

Familjerådgivningen i Jämtlands län är sedan många år en etablerad och väl inarbetad verksamhet till vilken många av kommuninvånarna vänder sig till för att få hjälp. Enligt statistik från SCB vad gäller nyttjandegrad av familjerådgivning i jämförelse med övriga landet så ligger Jämtlands län på sjätte plats, alltså över riksgenomsnittet. En samverkansform mellan flera kommuner, så som i Jämtlands län där alla kommuner ingår, ger god stabilitet och skapar en arbetsgrupp som kan utveckla metodik och kunnande.

Samhället är i ständig förändring vilket också gör att de faktorer som påverkar parrelationer också förändras över tid.

Som familjerådgivare försöker vi hålla oss uppdaterade i hur samhället och människors villkor förändras och på vilket sätt vi kan möta behov som uppstår.

Tillströmningen av nya ärenden ligger på en jämn nivå jämfört med tidigare år. Medelväntetiden har under året varit 16 dagar.

Förändring i personalgruppen har skett, en person har gått i pension i slutet av året.

Våra planerade mål för 2014 är:

- att vi ska upprätthålla god tillgänglighet och gott bemötande
- att vi ska komma ner till en väntetid på 14 dagar
- att vi ska fortsätta tillgodose efterfrågan på förebyggande arbete så som information till föräldragrupper inom BVC och familjecentraler
- att Familjerådgivningen, inför huvudmannaskapsförändring 2015, informerar om sin verksamhet i kommunfullmäktige i länets samtliga kommuner

Östersund mars 2014

Eva Malmberg
Verksamhetsledare

Ewa Rydén
Assistent och ansvarig för statistikuppgifterna

ANTAL INVÅNARE PER KOMMUN (vid årets början)

Totalt 126.201 invånare i länet vid årets början, (+ 260 vid årets slut).

Kommun	Antal årets början	Förändring årets slut	% årets början
Berg	7.215	- 55	5,7 %
Bräcke	6.655	- 96	5,3 %
Härjedalen	10.246	+ 35	8,1 %
Krokom	14.590	+ 53	11,6 %
Ragunda	5.466	- 8	4,3 %
Strömsund	12.138	- 154	9,6 %
Åre	10.406	+ 14	8,2 %
Östersund	<u>59.485</u>	<u>+471</u>	47,0 %
Totalt	126.201	+260	

ANTAL NYA ÄRENDEN PER KOMMUN

Totalt 419 nya ärenden under året.

Kommun	Antal nya ärenden filialmottagning		Totalt antal nya ärenden	
	<u>13</u>	<u>12</u>	<u>13</u>	<u>12</u>
Berg	18	(-)	23	(11)
Bräcke	6	(1)	12	(9)
Härjedalen	23	(15)	29	(15)
Krokom	7	(15)	52	(61)
Ragunda	3	(2)	9	(15)
Strömsund	14	(24)	18	(25)
Åre	26	(25)	39	(32)
Östersund	-	-	237	(274)

ANTAL BEHANDLINGSSAMTAL OCH RESDAGAR PER KOMMUN

	Behandlingssamtal filialmottagning		* Resdagar	Totalt antal beh.samtal	
	<u>13</u>	<u>12</u>	<u>13</u>	<u>13</u>	<u>12</u>
Berg	34	(-)	16	66	(27)
Bräcke	14	(1)	7	42	(22)
Härjedalen	82	(48)	21	90	(52)
Krokom	44	(44)	21	232	(236)
Ragunda	7	(2)	5	25	(39)
Strömsund	56	(73)	16	67	(90)
Åre	67	(61)	20	106	(95)
Östersund	-	-	-	999	(1.052)

* Vi inställer resa till filialmottagning om ≤ 1 inplanerat samtal och erbjuder då samtalstid i Östersund istället.

Familjerådgivningen i Jämtlands län

Totalstatistikrapport

Statistikperiod 2013-01-01 - 2013-12-31

Sammanfattning av år:

Antal

Antal nya tidsbeställningar under året:	493
- tidsbeställningar som avstår:	74
Antal nya ärenden under året:	419
Antal pågående ärenden vid årets början:	329
Antal pågående ärenden vid årets slut:	241
Antal nya ärenden med två familjerådgivare:	1
- antal behandlingssamtal i dessa:	3
Medelväntetid i nya ärenden (dagar):	16
Totalt antal ärenden under året (avslutade och pågående):	748
Totalt antal behandlingssamtal producerade under året:	1627

Uppgifter om besökande (nya ärenden):

<u>Nya registrerade fördelade på kommuner:</u>	<u>Antal</u>	
Bergs kommun	23	5,5%
Bräcke kommun	12	2,9%
Härjedalens kommun	29	6,9%
Krokoms kommun	52	12,4%
Ragunda kommun	9	2,1%
Strömsunds kommun	18	4,3%
Åre kommun	39	9,3%
Östersunds kommun	237	56,6%
Sa:	419	

<u>Klients ålder:</u>	<u>Antal</u>	
20 - 29 år	107	14,8%
30 - 39 år	280	38,8%
40 - 49 år	249	34,5%
50 - 59 år	60	8,3%
60 - 69 år	23	3,2%
> 70 år	3	0,4%
Sa:	722	

<u>Relationens art:</u>	<u>Antal</u>	
Gift	150	37,7%
Gift (Styvfamilj)	21	5,3%
Sambo	135	33,9%
Sambo (Styvfamilj)	32	8,0%
Separerade/skilda	34	8,5%
Särbo	10	2,5%
Övriga	16	4,0%
Sa:	398	

Familjerådgivningen i Jämtlands län

Totalstatistikrapport

Statistikperiod 2013-01-01 - 2013-12-31

Uppgifter om besökande (nya ärenden):

<u>Relationens längd:</u>	<u>Antal</u>	
<1 år	2	0,6%
1-4 år	72	20,6%
5-9 år	84	24,1%
10-14 år	87	24,9%
15-19 år	44	12,6%
20-24 år	28	8,0%
25-29 år	14	4,0%
30- år	17	4,9%
Övriga	1	0,3%
	Sa: 349	

<u>Antal hemmavarande barn:</u>	<u>Antal</u>	
0 - 6 år	292	54,9%
7 - 12 år	152	28,6%
13-17 år	59	11,1%
18-20 år	26	4,9%
21 > år	3	0,6%
	Sa: 532	

<u>Antal umgängesbarn:</u>	<u>Antal</u>	
0 - 6 år	3	9,4%
7 - 12 år	14	43,8%
13-17 år	15	46,9%
	Sa: 32	

<u>Antal växelvist boende barn:</u>	<u>Antal</u>	
0 - 6 år	18	21,7%
7 - 12 år	47	56,6%
13-17 år	16	19,3%
18-20 år	2	2,4%
	Sa: 83	

<u>Ärenden med barn 18 år eller yngre:</u>	<u>Antal</u>	
Inga barn	109	26,0%
Ett barn	98	23,4%
Två barn	143	34,1%
Tre barn	47	11,2%
Fyra barn eller fler	22	5,3%
	Sa: 419	

Familjerådgivningen i Jämtlands län

Totalstatistikrapport

Statistikperiod 2013-01-01 - 2013-12-31

Behandlingsarbetet (samtliga ärenden):

<u>Antal behandlingssamtal med:</u>	<u>Antal</u>	
Par	1110	68,3%
Kvinna	372	22,9%
Man	133	8,2%
Hel eller del av familj	11	0,7%
Sa:	1626	

<u>Antal uteblivna från bokad samtal:</u>	<u>Antal</u>	
Sent återbud	297	
Uteblev	51	
Sa:	348	

Behandlingsarbetet (avslutade ärenden)

<u>Behandlingskontaktens omfattning:</u>	<u>Antal</u>	
Engångsärenden 1 samtal	133	26,2%
Korttidsärenden 2-4 samtal	255	50,3%
Korttidsärenden 5-8 samtal	73	14,4%
Långtidsärenden 9 > samtal	46	9,1%
Sa:	507	

<u>Antal samtal i genomsnitt/ärende:</u>	<u>Antal</u>	
Antal samtal i genomsnitt/ärende	4	
Sa:	4	

<u>Behandlingsarbetets innehåll:</u>	<u>Antal</u>	
Klargörande samtal/information	108	21,3%
Reparationsarbete i parrelation	242	47,7%
Separationsarbete i parrelation	106	20,9%
Redan separerade med vårdnads- och umgängesfrågor	12	2,4%
Problem i andra relationer	23	4,5%
Annat	16	3,2%
Sa:	507	

Familjerådgivningen i Jämtlands län
Regementsgatan 11C
831 41 Östersund
Tel: 063-15 02 50
E-post: famjamtland@telia.com